

ABONAMENTELE

IN TOATA ROMANIA:

Pe an L. n. 48
 Pe 6 luni 24
 Pe 3 luni 12

IN TOATA EUROPA:

Pe an 60

INSERTIUNI SI RECLAME:

Linia de 30 litere petit, pagina IV, 2 banl.
 pe pagina III, 80 banl, pe pagina II, 2 lei noul

Reclame 2 lei noul linia.

Un număr în Capitală 10 banl.

TIMPUL

ZIAR POLITIC, COMERCIAL, INDUSTRIAL ȘI LITERAR.

ESSE IN TOATE DILELE DE LUCRU

BIUROUL REDACTIEI SI ADMINISTRATIEI: PALATUL „DACIA”

ANUNCIURI

Se priimesc în străinătate: La D-nii Haasenstein & Vogler în Vienna, Wallfischgasse 10. A. Oppelk în Vienna, Stubenbastei 2; Rudol Mosse în Vienna, Seilerstätte 2; Vincenz Hrdicka în Vienna, Teinfaltstrasse 17; Philipp Lob în Vienna, Eschenbachgasse 11; J. Lang & Comp. în Peșta și Hacas-Lafite-Bullier & Comp. în Paris.

Scrisori defrancate nu se priimesc.

Articolele nepublicate nu se vor înapoia.

Un număr în Districte 15 banl.

LISTELE ELECTORALE

Legea electorală hotărăște că, de la 1 — 15 Ianuarie în fiecare an, Consiliul Comunal al orașului de rezidență, în înțelegere cu cele alte consilii, revizuiască listele electorale și le publică negreșit în cea d'antea duminică care urmează după 15 Ianuarie, adică, anul acesta, duminică 16 Ianuarie.

De la data aceea curge termenul de trei săptămâni pentru reclamații la acest consiliu, termen care se sfârșește anul acesta, duminică 6 Februarie sau cel mult 7 Februarie. Trei zile după aceasta, adică Joi 10 Februarie, consiliul comunal trebuie să publice listele definitive care se pot ataca înainte tribunalului în alt termen al celor trei săptămâni următoare, adică până Joi 3 Martie sau după interpretația cea mai favorabilă Vineri 4 Martie.

Punem aceste termene în vederea tuturor membrilor partidului conservator, mai cu seamă de prin districte, îi rugăm să facă la timp năntea consiliilor comunale cât și năntea tribunalelor toate contestațiile necesare și, mai cu seamă, să ne denuncie pe toate acele consilii comunale care nu vor îndeplini obligațiile legii, publicând la timp atât lista provizorie cât și cea definitivă. Să nu uite că falsificarea listelor este una din temeliele guvernului d-nului Brătianu și că în 1868 acest guvern a comis cele mai flagrante ilegalități în alcătuirea acestor liste.

Tot de o dată prevestim că un grup de avocați și juriscunșulți eminenti, se ține la dispoziția tuturor reclamantilor spre a sprijini, fără nici o remunerare, drepturile lor la Curtea de Casație.

Toți d-nii reclamanti sunt rugați a se adresa pentru acesta la biuroul de redacție al *Timpu*l.

BULETIN TELEGRAFIC

Serviciul privat al „TIMPULUI.”

(Agenția Havaa)

Constantinopol, 1 Februarie, sora

Principele Muntenegrului, primind să intre în negoțiar, a întreat pe Pörtă cari sunt condițiile cu cari ea voiesc să trateze.

Pe lângă guvernatorii vilaietelor Bosnia și Dunărei se vor numi și mustegarii (secretari) creștini.

BUCUREȘCI, 21 IANUARIE.

Dilele acestea a fost o adevărată serbătoare pentru România, serbări din acelea de cari ea numeră prea puține în istoria ei. Pentru întâia oară avem zahar fabricat în țera noastră.

Acest eveniment, ca tot ce este merit a avea o mare și putinte

influență asupra unui popor, a trecut fără surle și tobe, fără facl și discursuri pompoze. Dar pentru spiritele serioase și prevădătoare, el a fost dionile unui fericit început de mișcare în industria națională.

Ați toți suntem convingși că numai cu agricultura, mergem cu pași răpești către cea mai teribilă miserie și ruină, că fără o încordare energetică pentru a da avântul industriei naționale, România este expusă unei inevitabile catastrofe economice.

Din fericire aceste temeri de viitor par a se înlătura.

Guvernele conservatoare, dându-și seama de pericolele ce ne amenință, a căutat să l răsipească, — și putem dice că patrioticele lui sforțări au avut un bun și încuragiator succes. Succesul acesta îl datorim convențiilor comerciale și tarifului vamal, cu toate că în aplicarea lor guvernul demagogiei a dovedit o mare ineptie. Acestor acte datorim asigurarea că în curând cumpăna între importul și esportul numerariului, condiția *sine-qua-non* a avuției și prosperității naționale, nu va mai fi în mâna străinilor, ci în mâna noastră economică.

Ne pare bine că ați foile roșii se felicita de rezultatele fabricii de zahar de la Chitila, căci abia sunt câte-va luni de când patronii lor combateau din toate puterile născerea acestei industrii.

Și ca să improspătăm amintirea, reproducem aci o parte din discursul d-lui N. Ionescu, din primăvera trecută, discurs care a combătut în Senat, cu ocazia discuției tarifului vamal, această industrie.

Iéca ce dicea patriotul N. Ionescu:

Eu cred că trebuie să aveți în vedere mai întâiu interesul consumatorului și apoi în al doilea rang, numai, pe acel al producătorului.

Éta cum se pune în discuțiune această cestiune. Apoi vă întreb: este bine ca noi să punem o greutate mai mult pe spatele consumatorilor de zahar? Apoi nu înțelegți d-vostre că îndată ce noi vom pune 30 la sută pentru ori-care zahar ar veni în țera afară de acel din fabricele Austriei, nu înțelegți că și zaharul Franciei și acel al Englițerei precum și toate cele-alte zaharuri de altă provenență au să ne coste mai scump? Neguțătorul are să profiteze de acea diferență, dar din punga cui? Din punga consumatorilor; pentru că și zaharul franțez și cel englez care pôte să coste mai efin de cât al Austriei, fiind că în Englițera și Franța industria este mai avansată, are să vină tot una de scump la noi.

Dar vom lua, mi se va dice, și fiscul va profita de 30 la sută de la unii și 20 la sută de la alții. Așa este. Dar cine are să plătescă? Are să plătescă, de bună seama, consumatorul, și consumatorul este ro-

mân. — Și să mi permită d ministru de justiție să l rog ca cel puțin pentru consumator să facă deosebire de indigen și de străin.

Cel puțin să aibă în vedere pe acel ómeni cari și agonisesc până cu sudorea frunțelor și să le dea marfa cât mai efină decât să pôte. Cât privește chestiunea d'a se încurajia producerea zaharului în țera, acesta este un lucru de viitor, cu totul eventual cu toate cele ce ne-a dis d. ministru de resbel, care a intervenit în această discuțiune, negreșit, numai ca să ne lumineze cu patriotismul său, iar nu cu luminele sële economice.

S'a vorbit de două fabrici cari sunt în formațiune: una la Sascul în Moldova, și alta la Chitila lângă București. Una este mai avansată pre cât știu în formațiunea ei, éra cea-altă acum își construiește clădirile sële, după cum ne-a dis d. ministru de resbel! Dar, d-lor, nu vedeți d-vostre, cum că prin această taxă protecționistă de 30 la sută noi protegiăm iluzoriu numai industria națională!

Argumentațiunea însă adusă de d. ministru, este fără nici un fundament; căci, deca d-vostre din guvern v'ați îngrijit ca să tractați cu 30 la sută zaharul austriac, și credeți că eu, d-lor, este desos se încurajeze producerea națională, apoi cum veniți astăzi și diceți că mai trebuie pentru acesta 5 la sută sêu 10 la sută asupra zaharului altor țeri! Va să dice Austriei i ați făcut avantaje esecțiionale, și reveniți, când este vorba de cele alte țeri, și mai ureați tarifele d-vostre vamale. Apoi, unde este politica d-v. conciliantă, deca aveți în vedere interesele producătorilor? E! d-lor, să renunțăm de a face politica de preferință în toate cestiunile de interes economic. Aici nu este politică, este în joc numai interesele consumatorilor. Ei bine, bunul simț al fiecăruia ne spune că este bine să luăm zaharul de pretutindeni, căci atunci îl vom putea avea mai efin; și de pretutindeni nu putem să l luăm de cât făcând justă și egală favorizare pentru toți cari aduc zaharul la noi.

D-lor, să mi permiteți să ating încă o considerație, relativă la agricultura. A vorbit d. ministru de resbel de producerea sfeclii la Chitila și de analiza chimică care s'a făcut la Paris, și d-vostre ați aplaudat, când vi s'a dis că pământul României produce sfeclă cari pot să bată toate sfecelele din lume. Să mi permită d. ministru de resbel să mă îndoesc de acesta; căci, când e vorba de o producere întinsă nu este numai pământul care produce sfecla bună, este și lucrarea, este cultura, este îngrășarea pământului, arta de al cultiva, și acestea lipsesc culturii noastre: și fiind că nimic din acestea nu s'au făcut la noi, pentru încurajarea și înaintarea agriculturii noastre, să mi permită d. ministru de resbel a dice că și aceste argumente s'au adus numai ca să vă măgulască fibra d-vostre patriotică, fără ca să fim convingși că noi suntem cei mai buni producători de

sfeclă. D-lor, aș dori și eu unul să cunosc mai în detaliu acea analiză chimică care ne-a dat atâtea avantaje; pentru că și eu cunosc încercări de producere sfeclii în țera noastră; nu dice că sunt cu puțină mare de sfeclă, nici mai puțin apretiator de cât d. ministru de resbel, al sfeclii de la Chitila; dér am prietenii destui cari se ocupă cu agricultura, proprietari cultivatori și arendași, în a cărora societate viețuiesc, și am vădut și eu sfeclă d'ale noastre, și mai mult de cât atât, am vădut și o analiză făcută la Iași, din o sfeclă crescută în condițiunile cele mai bune în o fermă model care o dirije fratele meu, om special mai experient cel puțin în agricultura de cât d. ministru de resbel, și n'am vădut că acea sfeclă să fi produs o așa de mare cantitate de substanță saharină după cum dice d. ministru de resbel, despre sfecla de la Chitila.

Va să dice este numai pământul care produce sfecla bună, și pentru ca sfecla în țera noastră să se producă în asemenea condițiuni, trebuie ca să fie în prealabil o mișcare agricolă în tota țera; acesta trebuie să fie o preingrijire, d-lor, a noastră a tuturor, nu numai a guvernului; și mă tem că nu o vom putea vedea curând, pentru că lucrările agricole în țera noastră s'au executat ceva și mai mult, este Ungaria, aceea care a opus o rezistență la tratatul de comerț, unde s'a făcut industrie însemnată, s'a făcut fabricii de sahar, construcții însemnate și cu toate acestea nu a putut ține concurență cu fabricile germane, fiind că nu era în aceleași condițiuni de industrie, înaintată în știință, și mai cu seamă, nu dispunea de atâtea capital, pentru că la o industrie agricolă nu se cere numai pământul să fie bun, dar mai trebuie și aceste condițiuni. Pământul nostru, dice și eu, că este bun, este productiv, dar de nu vom avea atâtea și atâtea de efine capitaluri cât ne trebuie, el va rămănea tot atât de neproductiv ca și pustiile Saharei.

Capitaluri mai cu seamă ne lipsesc noastră pentru a putea produce efin; greutatea nu este în îngrijirea că am putea afla în sfecla noastră mai multă sau mai puțină materie saharină; și când d-vostre, d-lor miniștri, veniți și ne aruncați frase pompoze în favoarea sfeclii de sahar, noi vă putem răspunde bunăoară, că cauza principală este că capitalurile după malurile Dunărei nu pot concura cu acelea după malurile Senei; puteți întreba pe ori-care arendași, pe ori-care cultivator de la noi, în fine, pe toți aceia cari scormonesc pământul deca tot-d'anna pot scote capitalul ce a depus în pământ, și atunci numai veți putea avea adevărată soluțiune a chestiunii; dér când d-vostre veniți, într'un mod sumar și superficial, și discutați această chestiune economică, atunci nu diceți alt de cât un lucru care nu este conform cu realitatea.

Ce abis este între aceste cuvinte și cuvintele ministrului de justi-

ție d'atunci, d. Al. Lahovary care sprijinea industria națională. Iéca ce dicea d. Lahovary între altele:

D-lor, onor. D. Bozianu se plângea, cu drept cuvânt, adineori aducând amintirea unor timpuri trecute, de căderea industriei în țera la noi, și nu era vorba de industrii de lux, dar chiar de desființarea treptată a unor mici industrii locale care și au avut timpul lor de succes și de producțiune. Acestă amintire durerosă o împărtășim cu toții și este știut că și cauzele lor sunt multe, este evident că una din cauze este invasiunea producțiilor străine, și mai mult de cât atât, scăderea prețului lucrului muncii la locul de producțiune, a produs desființarea acestor industrii la noi, căci fruntariile vamale ale României de mult timp sunt deschise. Dar ce s'a întâmplat? Cu totă această lipsă de apărare vamală, niște industrii prospera la noi; motivul principal este că atunci puteau să se lupte cu industria străină, pentru aceste motive: 1-iu acum 40, 50 ani căile de comunicațiune, înaintea introducerii drumurilor de fer, erau așa de puțin perfecționate, prețul de transport și chiar prețul lucrului, pe loc, în Germania, Franța, Englițera, era așa de scump, în cât, cu toate că fruntariile noastre și tar-

ificabile, erau așa de scumpe, și prețurile noastre industrie putea să lupte cu producțiunile străine; dar acum când barierele s'au deschis, când drumurile de fer au făcut transportul așa de lesne, când prețul lucrului a scădut pe piețele Europei, pricepeți foarte bine că o ștofă de lână a noastră care se lucra doi ani de o țerană și care a costat vre o 700 zile de lucru, nu pôte să lupte cu cotonadele Engleze cari se lucrează cu milioanele în mulțimele de fabricii: așa că în cele din urmă, cu tot tariful vamal, chiar țeranca noastră va merge să cumpere ștofe de cotonade Engleze foarte efine, în loc să se serve de obiecte de lână cari le confecționa singură. Ceea ce pot dice este că plângerile onor. D. Bozianu asupra scăderii industriei naționale nu pot să se adreseze la un viitor care nu există încă, căci nici convențiunea cu Austro-Ungaria, nici tarifele vamale nu s'au pus în practică; prin urmare nu sistemul viitor este culpabil de acesta, dar tocmai sistemul trecut pe care l desființăm prin această lege. Acum, D-lor, sistemul cel nou, din contră, tinde a face să se renască mai mult industria utilă și posibilă în această țera, căci o industrie nu este utilă într'o țera când nu este posibilă; dacă prin tarifele vamale am voi să protegem oglinșile de Sevres și tapetele de Gobelene am face un lucru imposibil și un rău serviciu țerei.

Nu e vorba de industria pe care țera noastră nu este în stare să o producă cu niște mijloce factice și care nu are nici mijloce de a trăi, dar e vorba de acele industrii naționale și naturale—ca să dice mai bine—căci naționalitatea încă nu joacă un rol în această chestiune; e vorba de acele industrii naturale prin cari sta-

rea lucrului și a științei p^ote să le producă. Ei bine, acele industrii ce nu erau protejate de cât prin tarifele cele vechi, cari nu impunea de cât 7 și jumătate la sută *ad-valorem*, acum sunt protejate mult mai mult prin tarifele noastre generale căci s'a rădicat taxa până la 20 și 30 la sută, pentru vre o 15 industrii cari sunt protejate nu numai prin tarifa noastră generală, d^{er} chiar prin convențiunea noastră cu Austro-Ungaria.

Iată dar o stare de lucruri mult mai avantajoasă, fără să vorbesc de cucerirea politică ce am făcut, de stabilirea autonomiei noastre comerciale. Punându-ne pe terămul numărator, ce produce acest sistem? S'a dis de atâtea ori, și o repet încă, că sunt vr'o 15 industrii protejate prin noua sistemă vamală care o avem: între aceste industrii e și industria zahărului, la care s'a pus un amendament al d-lui Bozianu. Ei bine, d-lor, zahărul care se introducea, după tarifele vamale cele vechi era taxat cu 7 și jumătate la sută *ad-valorem*; și acum zahărul cu convențiunea cu Austro-Ungaria, este protejat cu 20 franci la sută de chilogramme de zahăr rafinat; iată d^{er} o taxațiune mult mai tare de cât aceea care o avem până acum. Așa d^{er}, industria zahărului natural care p^ote să fie la noi, și care este în condițiune de a se produce, această industrie d^{ic}, este protegiată prin convențiunea cu Austro-Ungaria cu o taxațiune de 25 la sută în loc de 7 și jumătate la sută.

D-lor, acum de ce se ocupă D. Bozianu? De zahărul nostru care este protegiat de aceste tarife vamale nu numai contra zahărului din Austro-Ungaria, dar și contra celui zahăr importat din țările cari tarife se aplică numai acelor State: și acesta este un mod indirect, un fel de presiune ca să 'i aducem pe toți ca prin tractate să recunoască drepturile noastre de autonomie comercială.

1. Dacă noi luăm și punem aceeași tarife cere am pus-o prin tratatul cu Austria pentru toate puterile, apoi prin acesta am face o mare greșală: i-ă, facem adese-ori o injustiție, căci spre exemplu zahărul Austriac lovit cu 20 la sută este o taxă suficientă fiind că Austria este puțin industrială și nu produce aceeași cantitate de zahar pe care o produc alte țări, pe când pentru zahărul produs în Franța și Anglittera nu ar fi suficient taxa de 20 la sută și ar putea face concurență și nouă și Austriei.

2. Ce interes ar mai avea Franța și Anglittera să trateze cu noi, decât i-am da prin tariful nostru toate avantajele cari le dăm Austriei? Nu ar avea nici un interes. Am fi ca nișe contractanți cari dăm totul fără să cerem nimica pentru noi. Tariful vamal ar servi Franța și Anglittera fără ca noi să avem ceva în schimb de la dănsule.

Acum, taxa de 20 la sută p^ote să prot^{eg}ă industria noastră contra zahărului austriac, dar această taxă nu ar fi destulă contra zahărului Anglitterei și Franței.

Ca să conchid, d^{ic}: că, nu ar fi bine ca Senatul să primescă acest amendament, Acum, decât Senatul l'ar primi, eu cred că ar fi un ce foarte păgubitor și care ne-ar lovi prea mult.

Austria, nu are dreptul să proteste de cât atunci când am pune alte taxe mai mici. Atunci ar avea dreptul să protesteze când, adică contractând cu ea, am veni în urmă

și am pune o taxă mai scădută pentru acei cari n'au contractat cu noi. În privința acesta dar suntem în regulă.

Vedeți, d-lor, că nu vin să vă sperii cu gogorițe, să vă fac spaime închipuite; nu cred însă că ar fi important a se adopta acest amendament. Nu este o chestiune atât de importantă pentru ca să matrimetem legea îndărăt la Cameră și să ne punem în întârziere pentru aplicarea ei. Acestă lege trebuie promulgată cu câte-va luni mai înainte, ca comerțul să p^otă lua cunoștința de dănsa. Suntem în Martie și această tarifă trebuie să se aplice la 1 Iuliu.

Al treilea, d-lor, rezultatul acestui amendament ar fi că am oboară zahărul nostru când vom avea industrie: Să nu d^{ic}ă onor. d. Bozianu că este o afacere de viitor, căci este posibil să avem și noi această industrie a zahărului. Sunt cereri de a se face zahar în ț^{er}ă: și chiar la o moșie de la Chitila sunt luate măsurile ca să se facă o fabrică de zahăr. Vedeți că nu este ceva așa de depărtat. Ce am face prin amendamentul d-lui Bozianu? Dupe ce că zahărul austriac este taxat numai cu 20 la sută, deca pe celelalte zahăruri franceze și engleze nu am pune 30 la sută, prin această am da mijloc a se face concurență zahărului nostru, și industria noastră nu ar putea prospera.

Publicăm cu mare plăcere următoarea scrisoară ce priimim de la d. Debains, reprezentantul Franciei în ț^{er}a noastră. În același timp nu ne putem opri d'a exprima cele mai vii regrete pentru scurta afare în mijlocul nostru a d-lui comite de Chaudordy.

„Domnule prim-redactor,

„Cu ocazia trecerii lor prin România, d. comite de Chaudordy și d. comite Corti au aflat din partea autorităților acestei ț^{er}i cele mai mari facilități pentru călătorie și o grabnică preîntâmpinare din partea unui mare număr de persoane din societatea Română.

Scurta ședere n'a permis d-lui comite de Chaudordy d'a răspunde cum ar fi dorit la întâmpinarea ce 'i s'a făcut. M'a însărcinat d'a trâmite, cu regretele că n'a putut să intre în relație cu atâți reprezentanți distinși ai naționalității Române, mulțumirile pentru întâmpinarea ce a avut.

Priimiți, domnule Prim-redactor, asigurarea înaltei mele considerații. Fréd. Debains.

21 (2) Ianuarie,

A se vedea ultimele sciri în pagina III.

DIN AFARA.

Protocoloale Conferinței din Constant. 1876-77.

1. PROTOCOL.

Sedința de la 6 zilghie 1293 (11° Dec. 76.)

(U r m a r e.)

Gvernul Imperial a deplorat de o potrivă această revoltă și urmările ei și s'a silit, îndată ce a putut să 'i recapete autoritatea sa nesocotită, de a cugeta la ranele rebelului civil și de a săvârși opera de reparațiune care să impunea solicitudinii sale și căria Europa mai puțin lămurită, nu întârziă a da dreptate.

Pe când înalta P^ortă urmăria pedepsirea culpabililor și săvârșea pacificarea ț^{er}ii, un nou program de reforme esclusive aplicabile provinciilor insurgente, era propus și supus la examinarea și aprobațiunea Marilor Puteri. Nu am de loc a mă pronunția aci asupra unui proiect asupra căruia înalta P^ortă n'a fost în cazul de a-și emite judecata sa oficială. Dacă fac aluziune la această, o fac numai că acest pro-

ject a căd^ut în domeniul public și că e just de a face mențiune în seria cronologică a faptelor, ce au precedat calamitățile noi ce aveau să năpădescă asupra Turciei.

Serbia și Muntenegru luaseră o parte atât de activă la răscola Herzegovinei și Bosniei în cât să p^otă afirma și demonstra la trebuință până la cea mai mare evidență că dacă aceste Principate ar fi păstrat după cum le era dator, cea mai strictă neutralitate, în loc de a lăsa insurecțiunea să se alimenteze pe teritoriile lor și să se recruteze printre populațiunile lor, de mult timp pacificarea completă a acelor două provincii ar fi fost săvârșită. Faptele cari doredec această participare sunt foarte recente și foarte cunoscute pentru ca să mai fie trebuință a insista asupra lor; dar este util a le reaminti pentru a stabili că până în luna lui Inniu, Serbia și Muntenegru, nepregetând în concursul lor real de și nedat pe față, nu încetaseră de a protesta de ferma lor intențiune de a păstra neutralitatea și a rămâne fidelele datoriilor lor către înalta P^ortă.

Cu toate acestea, aceste două Principate, neavând, după propria lor mărturisire, nici un subiect de plângere, de odată și ambele în același timp, au semnificat Porții, una din ele, că socotea că e bine de a substitui starea de ostilitate declarată, situațiunii destinsă care resulta din insurecțiunea provinciei vecine, cea-laltă că socotea necesar a năvăli (envahir) în Bosnia pentru a o pacifica și administra și că avea să procedă la esecutarea proiectului său cu sau fără consimțământul înaltei Porți; ar fi putut adăoga tot ast-fel și despre Europa de la care câștigaseră asigurările cele mai pacifice.

Pentru ori cine a urmărit evenimentele de la origina lor până în ziua acestei duble declarațiuni de rebel, atât de cuteză, t^ore ca și neobicinuită, va rămâne demonstrat că toate faptele cari s'au succedat într-o perioadă de mai mult de șecce luni, au fost concepute de aceeași cugetare, că în fine pacea Imperiului Ottoman și securitatea populațiunilor s^ele au fost turburate de o cauză cu totul străină intereselor populațiunilor creștine în numele cărora cu toate aceste s'au săvârșit toate aceste acte.

Turcia în cursul acestor evenimente s'a arătat neîntâit dispusă a defera la considerările și a diferitelor fase ale luptei angajată în Balcani, de la punctul ei de origină și până în ziua când a luat o mai mare desvoltare prin intrarea în campania a Serbiei și Muntenegrului, trebuie să ajungă a convinge ori ce spirit imparțial că ea nu va putea fără nedreptate, să fie făcută responsabilă, în nici un mod și la nici un grad de nefericirile ce au urmat și pe cari s'a silit a conjura, a micșora s^eu a repara.

Când Serbi, învingi pe câmpurile de bătălii, cu toate ajutoarele de tot felul ce le venia din afară, fură reduși a solicita mijlocirea Marilor Puteri pentru a obține pacea, Gvernul Imperial n'a esitat a acorda succesiv suspendăriile de la arme ce i s'a cerut și deferința sa pentru Puterile Mediatrice n'a avut alte limite de cât aceea ce 'i erau prescrise de grija securității armatelor s^ele.

Și apoi chiar acum în urmă de tot, nu e trebuință a o reaminti, Serbi fură aceia, cari, bizuindu-se pe armistițiul acordat de Gvernul Imperial, au făcut necesari o acțiune militară mai viguroasă și ale căreia consecințe s'au resimțit așa de viu pe terenul diplomatic.

Pe când înalta P^ortă lupta cu curajiu pentru apărarea drepturilor s^ele și pentru restabilirea Autorității legitime a Sultanului, alte lucruri numai puțin importante și urgente să săvârșiau în Imperiul Ottoman. Principiile unei organizațiuni în același timp politică și administrativă erau proclamate. Conform cu aceste principii emanate de la voința liberă și spontană a Sultanului și după dorințele exprimate de omenii cei mai luminați ai Imperiului, noi instituțiuni, îmbrăcând corpul social întreg, de la basă până la v^{er}ș se prepară în Consiliile înaltei Porți.

Acastă operă astăzi săvârșită, într-un cât o privește ca constituțiune generală, consacră egalitatea civilă și politică între toți Otomanii fără distincțiune de rasă s^eu de religione, participarea ț^{er}ii la propriile s^ele afaceri — sub dubla formă a unei Adunări legislative egită din s^enu ei și a Consiliilor municipale de o potrivă alese și chemate a esera acțiunea lor directă asupra administrațiunilor locale, urmând un program de descentralizare care să l^{eg}ă cu respectul unității Imperiului și autoritatea centrală.

Desvoltarea acestor instituțiuni generale care va constitui reforma tutulor admi-

nistrațiunilor Statului nu va putea fi pusă la îndoială că acest principiu nou pentru Turcia, datorit mărimii și generozității inițiative a Sultanului, asociază întregă ț^{er}ă la elaborarea ce trebuie să desfășure.

Într'un cuvânt, opera s^uă va desvolta prin ea însăși și în virtutea puterii s^ele proprii și întru cât-va independent de Gvernul chiar. Aceasta este cea mai bună din garanțiile ce înalta P^ortă p^ote să dea pentru esecutarea completă și sinceră a programului s^eu de reforme; că ț^{er}a ea însăși este constituită în păditor al instituțiunilor s^ele.

Principiul egalității înscris în capul Constituțiunii Imperiului nu trebuie să se aplice numai la toți membrii marelui familii Otoman d^{er} de o potrivă și în prima linie la fie-care din părțile din care să compune Imperiul Otoman, ori care ar fi situațiunea geografică s^eu caracterul s^eu ethnologic. T^ote trebuie să aibă o s^ortă comună, să se bucure de aceleași avantaje, să se ridice de aceeași autoritate și să se supune la aceleași legi. A aduce vre-o v^{er}șă (atteințe) acestui principiu, ar fi a compromite opera reconstituției Imperiului, a prepara desagregarea elementelor naționale, a crea între provincii un antagonism îngrozitor și în fine a semăna semănta unor noi sujete de desordini și rebeliuni.

Puterile amice, cu grija (soucieuses) de a contribui la restabilirea unei păci durabile, fondată pe unitatea instituțiunilor și integrității Imperiului, vor da într^{eg}a și leala lor adesiune la acest principiu de egalitate generală care formeză basa și care constituie forța statutului politic al tutulor națiunilor europene.

Nu mai în aceste condițiuni Gvernul Imperial, prezentând pe de o parte espuerarea fidelă a evenimentelor, cari au turburat Imperiul Otoman și au adus situațiunea actuală; și pe de altă parte noua Constituțiune care fixează de aci înainte dreptul public Otoman, vine să ia loc în consiliile Europii.

Turcia p^ote să 'și d^{ic}ă că numai fermitatea și moderațiunea ei au domolit (dompté) această mare conspirațiune revoluționară care venea pe față să bulverseze Imperiul Otoman și turbură adănc liniștea Europii.

Dacă în mijlocul dificultăților, fără esemplu nota în istoria, de carj a fost năpădit, Gvernul Imperial ar fi lasat să se periclitizeze principiul autorității ce avea dator a apăra, decât s'ar fi slăbit în fața atacurilor la care era spus (en butte) și decât revoluțiunea ar fi triumfat, nu este greu de văd^ut că complicațiunile cele mai grave nu ar fi lipsit a să ridice. Dând probe de vitalitate incontestabilă și făcând un serviciu semnalat la cauza generală a ordinei și prin urmare și la aceea a progresului general, Gvernul Otoman crede că și a câștigat noul titlu la interesul simpatie al Marilor Puteri.

Turcia întreprinde astăzi printr'o serie de noi instituțiuni, concepute într'un spirit tot-d'o-dată liberal și practic, ordinea ce a scuit să mănțină. Ea are convingiunea ca va putea duce la bun sfârșit această a doua parte a sarcinii importante ce i se cuvine și cugetând la perioada care s'a scurs de la Tratatul din Paris, ca și la evenimentele recente ce mai adăunarea le am pus cu totul particular în ochii d-lor Membrii ai Conferinței, ea nu crede nimic care să nu 'i permită a compta mai dinainte pe sentimentele înaltei încrederi a Marilor Puteri amice, ai cărora Reprezentanți, am onorea, d-lor, a-și vedea în d-v.

Marchisul de Salisbury, crede că prima datoră a Conferinței nu este discușiunea evenimentelor ce au avut loc în Bulgaria în vara din urmă. D^{er} chiar de acum, d-sa nu p^ote admite esacitate apreciațiunilor ce cojrinde în privința această discursul E. S. Primul Plenipotențiar al Turciei.

Generalul Ignatieff s^uă unese cu totul cu opiniunea Marchisului de Salisbury. Momentul ar fi rău ales pentru a reaminti nișe suveniruri penibile. Să teme ast-fel că decât s'ar apuca să discute, să nu se v^{er}șă în necesitatea de a contrădice asupra mai multor puncturi apreciațiunile Escelentei s^ele Primul Plenipotențiar al Turciei.

E. S. Saifet-Paşa observă că și pentru d^{ens}ul, nu fără a încerca un sentiment penibil, s'a v^{er}șit în cazul de a vorbi de evenimentele, despre cari a făcut o espueră sență și că se abține de a intra în detaliile faptelor cari au adus starea actuală de lucruri.

Contele Zichy aderă la opiniunea emisă de d-nii Plenipotențiar ai Rusiei și Marii Britanii și nu vrea să adauge nimic ca să lase cuvântul d-lui Chaudordy, care este însărcinat a face cunoscut părerile colegilor s^eu.

Contele Chaudordy: „Domnilor Plenipo-

tențiarilor Otoman. Aceste Conferințe cari s^uă deschid astăzi între Reprezentanții Marilor Puteri și aceia ai Imperiului Otoman au de scop a preveni grave complicațiuni căutând a face ca să ajungă la un rezultat practic sfurturile încercate până astăzi pentru a asigura pacea Orientului. Nu am trebuință de a reaminti precedentele în urma cărora noi ne-am intrunit. Ele snt prezente în mintea tutulor și creș că, lăsând d'o parte nișe suveniruri supărătoare, noi trebuie, fără întârziere, a ne pune pe terenul diplomatic și în acest ordin de idei, luând de călășuș negociațiunile urmate între Puteri și înalta P^ortă în timpul fazelor succesive ale crizei actuali, pentru a iulesni deliberațiunile noastre, am formulat în scris, complexul măsurilor pe cari le credem de natură a asigura succesul operii care trebuie să ne fie comună.

Sunt însărcinat de colegii mei a depune această lucrare în mânele d-v^ostră. Nu vă puteți îndoi asupra sentimentului ce ne a condus preparându-o. Ne-am luat în sarcina noastră de a cerceta cu cea mai mare imparțialitate ceea ce în circumstanțele de față p^otă să fie considerat că răspunde cât să p^ote de esact la preocupările legitime ale Europei precum și la interesele cele mai serioase ale Imperiului ce reprezintăți. Aceste proiecte — le veți constata citindu-le — au fost redigiate în acest îndoit scop și sub această îndoită inspirațiune.

Permiteți-mi d^{er}a a face apel în numele guvernului nostru la înțelepciunea d-v^ostră, la înaltul sentiment ce aveți pentru trebuințele ț^{er}ii d-v^ostră, de a vă cere să vă asociați cu noi, de vă uni prin nrmare cu Europa unită, ca să se p^otă aduce un remediu la o stare de lucruri, căria înalta P^ortă nu p^ote să nu 'i recunoască gravitatea și pentru a mântui ast-fel chiar situațiunea unui Imperiu căruia i dorim toate prosperitățile.

Comitele Chaudordy încredințează Plenipotențiarilor Otomanii lucrarea la care a făcut aluziune mai sus și care este anexată la protocolul de față sub Lit. A. B. C. D. E. F. (Va urma).

SENATUL

Sedința de la 19 Ianuarie 1877.

Sub președenția d-lui v. președinte I. Ghica, ședința se deschide la 1 și jumătate ore după amiază.

După citirea sunarului și a comunicărilor, Senatul, înainte de a intra în ordinea zilei, procede, după propunerea d-lui Costa-Fora, la desbaterea asupra proiectului de lege pentru restitarea efectelor constatate lipsă la casa de depuneri.

D. raportor G. Lecca după ce citește raportul și proiectul de lege, esplică că în privința acestui proiect s'a născut discuțiuni, numai în această privință că nu se fixează suma de despăgubit, de altmintrelea proiectul este primit în unanimitate de secțiuni și r^ogă pe Senat a 'i vota.

D. I. Deșliu. Întrebă pe d-nu raportore decât în suma de 1,400,000 lei menționată în espuerarea de motive intră și mandatele cari au fost trecute de achitate și cari în realitate nu au fost. Voi vota s^eu nu pentru această lege după cum răspunsul ce mi se va da va fi afirmativ s^eu negativ.

D-nu Lecca. D-nu Deșliu mă întrebă cine are să plătescă chitanțele chirografare ale fostului casier. Acestea s^unt chestiuni personale. Avem o lege de comptabilitate care ne precisează cum trebuie să plătim deosebitele creanțe. Și persoanele din Comitetul casei s^unt destul de capabile ca să știe ce trebuie s^eu nu plătit.

Princip. D. Ghica, d^{ic} că are dreptate d-nu Deșliu să facă această chestiune și trebuie să ne îngrijim de ea. D-sa însă trebuie să 'și dea ostentia ca să în parte la discuțiunile Comitetului delegaților și d-nu ministru de Finance, ne ar fi dat lămuriri atunci. Crede d^{er}ă că ar fi bine ca acum să se facă un amendament de lege prin care să se numescă ce fel de creanțe are să se plătescă.

D-nu Ministru de Finance d^{ic} că legea chiar esplică ce fel de creanțe are să se plătescă. Legea d^{ic}: „efectele constatate lipsă prin nrmare efectele ce lipsesc din casă se vor plăti, efectele acelea și chitanțele cari au fost liberate dintr'un registru a souche.”

D-nu Haralambie, ca figurând în consiliul de administrațiune al acestei case, esplică ca și d. ministru că numai efecte se vor plăti. S'au prezentat chitanțe particulare, între care una a d-lui Văleanu, și consiliul de administrațiune a refusat plata lor.

D. Orăscu arată că suma de 1,400,000 lei este valoarea depunerilor făcute și prin

urmarea acestora trebuiesc plătite, cere dăru
iuciderea discuțiunii.

Se inchide discuțiunea și proiectul este
luat în considerațiune.

La art. 2. D. Depliu propune următo-
rul amendament: „Cu banii imprumutați
se vor plăti numai acele sume câte după
scriptele casei, se vor găsi lipsă la re-
vizia făcută.”

Amendamentul nefiind susținut se in-
terzic.

Art. 2 se primește nemodificat și legen-
a în total se admite cu 36 voturi contra 6
și 3 abțineri.

D-nu Sturza. Continuă dezvoltarea in-
terpelării d-șale în privința situațiunii
financiare și încheie cu următoarele cu-
vinte:

„Trebuie făcute reducățiuni așa ca să
nu avem cheltuieli de cât 35 milioane, și
dăci nu vom face acesta în anul acesta
atunci, în zadar vom mai publica situa-
țiunii financiare: în zadar vom mai vota
credite, în zadar se vor mai consulta a-
ceste corporii legitime; atunci mai bine
trebuie să închidem ochii și să mergem
înainte plătind ceea ce putem numai,
cheltuiind ce avem și ast-fel să ducem
țara în prăpastie. Creș, d-lor, că este tim-
pul să cugetăm la acestea și să cugete
mai cu seamă d. ministru de finanțe. Țara
este în ruină și vom fi blestemați decât
nu vom lua urgente măsuri pentru a aduce
remediul răului. Să isprăvim odată cu e-
poca iluziunilor și a ficțiunilor. Aștept de
la d. ministru de finanțe să-mi spu-
ce care de când să facă și decât adoptă pro-
punerile ce presint atâta cât mai este
timp.”

Se suspendă ședința și la redeschidere
ia cuvântul d. ministru de finanțe: Onor.
d. Sturza a spus onor. Senat situațiunea
financiară a țării ceea ce creș că nu este
tocmai o interpelare. D. Sturza simte tare,
cum simțim noi toți, starea de ruină în
care se află țara noastră și dorește îndrep-
tare. D. Sturza însă a făcut în tocmai ca
răposatul Prudhon, a făcut exagerații cum
facea Prudhon când dicea: „la propriété
est un vol” — și acesta pentru ca să
vă isbescă imaginațiunea, și ast-fel să vă
destepte pentru a aduce îndreptare răului.
D-șă a exagerat mai întâit situațiunea
ca să vă răle, și apoi pe a casei domeniile
care de sigur nu stău așa rău cum s'a
șis. Veniturile acestor case sunt neatinse;
lipsurile sunt garantate cu efecte de va-
loră ale datornicilor. și cari pôte să dea
un mic deficit când se vor vinde nu însă
așa de mult ca cum ele nu ar exista. A
treia exagerațiune a fost când a șis că
suntem statul cel mai dator din Europa.
Detoriile noastre sunt contractate mai cu
seamă pentru drumurile de for, și aceste
drumuri există, prin urmare nu sunt a-
devărate datorii; decât ele există la pasiv
există și la activ reprezentând o avuție a
țării. Nu suntem dără așa incurcați cum
crede d. Sturza. Încă un lucru. Onor. d.
Sturza după ce a arătat pe bolnav s'a a-
dresat la mine și mi-a șis în 24 de ore
să-l vindec. Noi am vădit însă stăte
în pozițiunul mai grele, s. e. Italia, și cari
s'a vindecat încetul cu încetul, nu însă
așa repede cum voese d. Sturza; și nu
cred că chiar d-șă să pôte face acest mi-
racol.

Venind asupra propunerilor de reducere
dice că și d-șă este de sistemul economie-
lor, însă ele nu se pot efectua pe o seară
așa de întinsă. A reduce bugetul arma-
tei la 7 milioane, ar fi a desorganiza cu
total această instituțiune națională. Este
adevărat că un Stat ca al nostru nu se
pôte sprijini numai pe puterea sa armată
ci mai mult pe buna voință a puțurilor
mar; vedem însă că State mici cum s. e.
Elveția își mărește din ce în ce armata,
și aceasta tocmai pentru ca să merițăm a-
ceastă bună voință a puțurilor.

Orele fiind înaintate se decide a se con-
țina desbaterea pe mâne, pentru când
sunt inserși DD. Depliu, Dem. Gbica și
G. Cantacuzino.

CRONICA

O monstruoasă inconștință. Cine nu și
amintescă acele teribile încriminări ră-
dicate de bătrâna și juna demagogie contra
ministrului Maiorescu, care voia să dea
invățământului public o direcție în rap-
ort cu mijlocele și necesitățile noastre?
Cine nu și amintescă acele culori negre cu
cari zgrăvăia tendințele unei direcții de
a lași, atribuindu-i scopurile cele mai anti-
naționale, declarându-o premergătoare
germanismului în România?

Cu toate acestea, n'a trecut nici un an
de atunci, și ecă chiar diarul ministrului

de justiție, organul junei demagogii, Uni-
rea democratică, copiază în tocmă cu-
vintele d-lui Maiorescu:

„Oare universitățile noastre, și mai ales
facultățile de litere și de științe, fără școl-
lar și cu foarte puțini profesori cari și
pot implini înalta lor datorie, organizate
pe o basă miseră, nu sunt o cheltuieli
de lux, un fel de pulbere aruncată în ochii
acelora cari nu se uită de cât la supra-
față, o manta de atlas aruncată asupra
plagelor culturii publice?”

„Oamenii cari se mulțumesc cu firma,
pot fi mândri că au atâtea stabilimente
de cultură înaltă; pe noi însă cărora ni
se stränge inima când vedem miseria de
care sunt bătute universitățile, nu ne
satisface spoiala exterioră, fie densa im-
peștrită cu tapetele cele mai poleite.”

„Din două facultăți de litere și două de
științe, cari consumă înțecat de cât pro-
duc, cerem câte o singură facultate cu toate
catedrele necesare, cu o tendință norma-
listă, și o școală politehnică superioară, care
să ne producă acei înalți specialiști, de
cari țara simte atâtea nevoe astăzi.”

BULETIN METEOROLOGIC

Temperatura. — În noptea de 17 (29) spre
18 (30) Ianuarie termometrographul s'a sco-
borât la 7 grade divisiune centigrade s'eu 5 și
jumătate grade divisiunea Reamer sub 0.

Înălțimea barometrică este de 760 milimetre,
adică la Variabil.

Diferința dar în minus de alaltă-eri este de
11 milimetre.

Acastă depresiune barometrică persistentă lasă
a crede că timpul se va schimba, s'eu prin nin-
sore s'eu prin micșorarea gerului, care deja în
noptea aceasta a fost cu 4 graduri mai mic,
afară numai, o mai repet, de o bruscă varia-
țiune atmosferică, ceea ce e frecuent în lati-
tudinile noastre.

Azi dimineață 18 Ianuarie 9 ore, au fost 5
grade Reamer sub 0.

Temperatura. — În noptea de 18 (30) spre
19 (31) Ianuarie 18 termometrographul s'a sco-
borât la 9 7/10 grade centigrade s'eu 7 7/10 gra-
de divisiunea Reamer sub 0.

Înălțimea barometrică este de 754 milimetre,
adică cu 6 milimetre mai jos de variabil.

Acastă depresiune barometrică, începută de
alaltă-eri, lasă a presupune variațiune atmo-
sferică, anunțată în buletinul meu de ieri, prin
încercarea de ninsore și timpul brumos, pe care
le observăm astăzi.

Azi dimineață 19 Ianuarie 1877, 9 ore di-
minuța, sunt 7 grade Reamer sub 0.

Al. Sc. Ghica.

CORESPONDENȚA PARTICOLARA

TIMPULUI

Focșani, 19 Ianuarie 1877.

Domnule redactor,

În numărul d-vastră din 18 Ian-
uarie curent, am citit un articol
anonim relativ la ultima alegere a
unui deputat al colegiului al III-lea
din Focșani. Departe de a fi acel arti-
col echoul sentimentelor mele, ci din
contra propriile reflecțiuni ale unui
concețean al meu, am creșut de
cuviniță a răspunde pentru a nu
lăsa să planeze asupra mea impu-
tațiunii care, dacă ar fi adevărate,
n'ar putea de cât a-mi atrage dis-
prețul alegătorilor care au bine-voit
a-mi da voturile lor.

Acel domn anonim în articolul său
pare a-mi adresa laude pentru că-
dere mea cu o minoritate atât de
respectabilă.

Îi mulțumesc dar de buna dom-
niei sale intențiune, însă tot odată
mă ved silit a-l desminti formal în
ceea ce privește sferșitul articolu-
lui său.

Dumnealui dice „că candidatura
mea n'a fost de cât o glumă, că
n'am nădăit nici o dată a eși de-
putat, și că amicii mei mi-au dat
„concursul numai pentru a avea vre
„o câte-va voturi iar nici de cum o
„majoritate.”

Nu este adevărat că candidatura
mea a fost o glumă, precum a spu-
s-o amabilul anonim. M'am presin-
tat îndemnat fiind de toți bărbații

de bine și de inimă din Focșani, să-
tul de réua administrațiune a gu-
vernului actual, și de promisiunile
nenumărate și nerespectate ale depu-
tațiilor de astăzi.

Candidatura mea a fost foarte se-
rioasă, și, dacă numai vre-o câte-va
voturi mi-au lipsit spre a fi ales, a-
ceastă o datorim ingerințelor de tot
soiul întrebunțate de guvern și pen-
tru care am protestat în țadar.

Lupta a fost crancenă și am usat
de toate influențele mele proprie de
om onest precum și de ale amicilor
mei, care alătura cu mine au com-
bătut cu toate puterile lor candida-
tul oficial.

Mulțumesc dar alegătorilor care
n'au fost intimidati de amenință-
rile regimului și le făgăduesc că la
prima ocașie victoria noastră va fi
completă, căci, chiar de astăzi pu-
tem considera succesul desordinel ca
un eșec.

Primiți, d-le redactor, asigurarea
osebitei mele considerațiunii.

Mihai Vidrașcu.

ULTIME SCIRI

Petersburg, 29 Ianuarie

Mitropolitul sârbesc, Mihail face un ap-
pel prin diarele rusești în folosul refu-
giaților slavii. În Serbia se află actual-
mente 80,000 refugiați din Bosnia, vechia
Sârbia și Herzegovina. Din districtele sâr-
besci ce sunt astăzi ocupate de armata
turcă, se află peste 100,000 refugiați pe
teritoriul liber sârbesc.

Toți acești 180,000 de omeni se află în
cea mai mare miserie, suferind fume, frig
și murind în mase mare de tifosul fomei.

Constantinopol, 29 Ianuarie

Guvernul a înștiințat pe Patriarhul gre-
cesc, că privilegiile monastirilor de la mun-
tele de Athos nu vor fi alterate de Con-
stituțiune. Călugării d'acolo se vor bucura
și d'acuma înainte de Constituțiune lor
teocratico-republicană.

Roma, 29 Ianuarie

Austria, Italia, Franca și Anglia au
convenit a împedica izbucnirea rebelului,
pană când Turcia va găsi timpul d'a ese-
cuta reformele decretate.

Rusia dorește reintrunirea conferinței,
dar puterile sunt mai mult contra de cât
pentru acesta.

Constantinopol, 29 Ianuarie

Serbia a acceptat propunerea Marelui
Vizir, d'a intra cu Pôrta în negociațiunii
directe de pace.

Pașul întreprins de Pôrta pentru res-
tabilirea păcii cu Serbia și Montenegro
nu a urmat după vre o presiune din par-
tea puterilor.

Scirile despre ridicarea privilegiilor Ke-
divului, despre înlăturarea capitulațiunii
cât și despre limbajul amenințator ce
se dice că ar fi ținut marele Vizir în fața
Esarhalui bulgar, — toate aceste sciri sunt
cu desăvârșire neadeverate.

Din Mossul au plecat 40,000 de volun-
tari spre Kars.

Belgrad, 30 Ianuarie

Despre convorbirile preliminare de pace
din Viena, se susțin următoarele:

„Rezultatele se vor trece într'un pro-
tocol, trimițând o copie guvernului d'aci,
și o altă copie înaltei Pôrți. Amândouă
guvernele vor comunica aceste protocoale
Puterilor semnătore tratatului din Paris.
Și tocmai după ce se va ajunge la o com-
plectă înțelegere asupra tuturor punctelor,
se va proceda la încheerea păcii. Locul
unde se va efectua acesta din urmă, nu
este încă hotărât, dar se crede, că va fi
Constantinopol, și atunci va pleca pen-
tru acest scop o ambasadă în acest oraș.”

Viena, 30 Ianuarie.

Diarul oficios „Politische Correspondenz”,
anunță, că Constant-Pașă va pleca la Cet-
tinge, spre a intra în negociațiunii directe
de pace cu Montenegro.

Consulul italian Darando și consulul en-
gles Monson au pornit asemenea la Cettinge,
spre a susține pe numitul Pașă.

Girantului ambasadăi turcesc din Pe-
tersburg Tevki Bey i s'a declarat din
partea guvernului rus, că imputernicirile
săle nu se pot întinde, de cât numai asu-
pra afacerilor curente, iar nici de cum și
asupra chestiunilor politice, precum și a în-
sărăcinatului rusec în Constantinopol.

Ministerul de Marină, a ordonat, ca mo-
nitorele danubiene să părăsescă porturile
la 5 Februarie și să strebată Dunărea în-
tre Iamail și Truru Severiu.

Administrațiunea marină a mai trimis
900 de omeni din infanteria de marină,
cari vor fi întrebunțati la flotilă.

Ahmed Einb Pașă va pleca diarele acestea
la Tulcea, spre a studia d'aci pozițiunile
lângă Galați, și șansele unei treceri în-
amice pe acest punct al Dunărei.

CRISA MINISTERIALĂ.

După cum ni se spune, ministerul
totu nu s'a reformat. În public au
circulat mai multe nume: d. Lecca
cel cu corpul de gardă de la 11 Fe-
bruar: d. Cămpinenu, cel cu decla-
rațiunea în Cameră că între Dom-
nitor și Țără este un abis; la Po-
liție, ca prefect, d. Pilat, oficerul cel
cu revolverul la templele desarma-
tului Domnitor Cuza. Facerea este
cam laborioasă. der liniștiți-vă, Ro-
mâni: d. Rosettache veghiașă pen-
tru voi și Națiunea va fi deplin sa-
tisfăcută.

POST-SCRIPTUM

Unul din diarele demagogiei, care,
de și este oficios, are însă mai cu
seamă specialitatea ordurelor, își per-
mite a publica nisece grosolane in-
pertinențe contra I. S. Regale Du-
cele de Madrid. Acel individ care
ar fi eșit cu florii furate de prin gră-
dinele altora, înaintea celui mai mi-
serabil incendiator, asasin sau petro-
lor bandit al comunei din Paris,
atacă cu o necuviință, de care nu-
mai ei sunt capabili, pe Don Carlos
care nu vine să facă politică în Ro-
mânia, ci ca să viziteze această fru-
mooșă țară în trecăt. Putem asigura
pe pamfletarii de la foile demago-
giei că, dacă ar fi venit Don Carlos
în România să facă politică, cel de
trampa lor ar fi luat-o la fugă peste
nouă mări și nouă țări, cum dice
poporul român.

Scopul lor însă n'a fost d'a lovi
în ducele de Madrid. Când citește
cine-va bine acel odios libel, înțelege
lesne pe cine au voit ei să lovescă.
Dar să l lășăm să se scalde cu fe-
ricie, siguri de impunitate, în tina
în care viețuesc, și să constatăm că
Românii ospitalitari, începând de la
Domnitor, au făcut ducelui de Ma-
drid o primire cuviincioasă și demnă.

BIBLIOGRAFIE

Curs elementar și gradat de Gramatica româ-
nă — Etimologia și compozițiunii, de I. Manliu. —
Bucuresci, edit. librăriei Mihălescu & Luis, 1876.

D. Manliu prin această carte a fă-
cut un mare serviciu mărginitei nos-
tre literaturi didactice. Ea este cal-
cată conform principiilor pedagogiei,
cari au produs o adevărată revoluție
în invățământul din Germania.

Pentru ca cititorii noștri și mai
ales invățătorii copiilor noștri să-și
facă o idee mai clară despre coprin-
sul acestei cărți, publicăm cele ce
ne spune d. Manliu în *prefața edi-
țiunii a 5-a*:

După programa actuală a claselor pri-
mare, deprinderile pentru compozițiunii se
încep chiar din clasa a II. Acastă inova-
țiune, corespunzând uneia din cele mai vii
dorințe ale mele, exprimate de atâtea ori
în prefețele edițiunilor trecute, mă gră-
besc a introduce, spre înlesnire, chiar în
gramatică, deprinderi de compozițiunii ne-
cesare pentru clasele primare.

Pedagogia consideră compozițiunea ca
„coroana, studiului limbii materne, și prin
urmare ca „ținta”, la care trebuie să tindă
acest studiu. Cam însă s'ar putea ajunge
aci? Este cunoscut că copilului îi lipsesc
vorbele, fiind-că îi lipsesc ideile. Fără idei
este cu neputință a compune ceva. De aceea,
datoria școlii este mai întâi de toate de
a naște și dezvolta în mintea copilului,
prin invățământul intuitiv, gândiri limpe-
zi; de al obicinii să și spună aceste
gândiri într'un mod corect și natural; apoi
de a l deprinde pe de o parte la scrierea
frumooșă și drăgă (caligrafia și ortografia)
prin copierea s'eu reproducerea buciților de
citire din vorbă în vorbă, s'eu numai după

înțeles; iar pe de alta la înțelegerea de-
plină a buciților de citire, prin analiza
amănunțită a acestor buciți, — și în sfâr-
șit, de a mări cercul cunoștințelor, format
prin intuițiune, și de a deprinde pe școlar
să și așternă în scria, într'un stil simplu
dar corect, aceste cunoștințe.

Cercul cunoștințelor se pôte dezvolta in-
tuitiv prin ajutorul științelor naturale,
geografia, istoria națională, etc., de unde
urmăz să se și ia de cele mai multe ori
materia pentru compoziții.

Se înțelege că aceste cunoștințe se vor
înveța în primii ani numai dintr'o carte
de citire, după explicațiunea invățătorului,
de ore ce inteligența școlarului nu este
atăt de puternică, în cât să pôte învăța
ori-ce știință din câte o carte deosebită.

Având în vedere aceste sfătuiri ale pe-
dagogiei, și convins că compozițiunile tre-
buiesc să fie în strinsă legătură cu studiul
gramatical, am împărțit și deprinderile în
compuner după gradele din gramatică, în
care am intercalat compozițiunile.

Vârsta copiilor din clasa II și a III nu
ne permite de a le cere producțiuni libere.
Chiar în clasa a IV nu o putem face a-
ceastă îndată, ci numai în semestrul II, dupe
ce școlarii vor fi percurș toate treptele pre-
paratōre pentru compoziții. Pretențiunea
ca școlarii să scrie, în clasa IV și chiar
în clasele secundare, epistole de recoman-
dație, etc., petițiuni, inscrișuri, contracte,
etc., înainte de a fi trecut pe treptele a-
rătate mai sus, ni se pare nu numai prea
mare și peste putință de îndeplinit, dar
cu totul vătămătoare invățământului.

Tot ce trece peste sfera cunoștințelor co-
pilului, ca materia din unele manuale e-
pistolare, nu pôte da rezultate favorabile.
Dupe cum un copil mic nu pôte să umble
îndată iute și să fugă, ci numai dupe ce
mama sa îl conduce mult timp de mână,
tot ast-fel trebuie să se urmeze și cu în-
cepătorii în compoziții.

Un invățător conștiințios ar trebui să
țină socotă de aceasta. Să caute a înmulți
noțiunile în sufletul școlarului, a lumina
pe cele întunecose, a îndeplini lacunele gă-
site, a deschide eapul școlarului. Să bage
asemenea de seamă ca gândirile lui să nu
apuce un drum greșit. Cu alte vorbe el
trebuie să fie arhitectul compunerilor; iar
școlarul executorul planurilor sale. Și nu-
mai dupe ce școlarul va dispune cu sigu-
ranță de limbă și de idei, să-l ceară pro-
ducțiuni libere asupra lucrurilor, cari se
află în cercul cunoștințelor sale. Cu chi-
pul acesta școlarul va și scrie, pôte pu-
țin, der bine, va fi stăpân pe ideile sale și
va judeca în tot-d'a-una cu capul său.

Nu pot termina, fără a dice câte-va vor-
be asupra metodelui general al invățămân-
tului primar. După câte am studiat, vă-
dit și practicat, cred că ar fi bine ca ori-
ce întrebare, făcută de invățătorii, să se
adreseze clasei întregi. Școlarii cari se vor
simți în stare să răspundă, să ridice mâna
drăptă în sus. Și eti pentru ce:

a. Pentru că în modul acesta invățăto-
rul s'ar convinge pe de o parte, dacă cele
supuse de densus au fost înțelese sau nu
de clasa întregi (mai ales dupe explicare)
iar pe de alta, căți din școlari știu lecți-
unile la examinare).

b. Pentru că numai ast-fel mintea școl-
arilor ar fi în tot-d'a-una în lucrare.

c. Pentru că cu chipul acesta s'ar ținea
atențiunea în tot-d'a-una încordată, pe cât
timp întrebând numai pe câte unul să
doi, cea-l-altă parte a clasei dormiteză de
cele mai multe ori, sau slăbește atenți-
unea. Răspunsurile trebuie să fie precise și
numai de câte o frază; după ce se va face
un răspuns de felul acesta, invățătorul a-
dresază din nou altă întrebare clasei în-
tregi. Școlarii, cari ar putea răspunde, ri-
dică mâna din nou în sus, iar invățăto-
rul numește pe unul, care să răspundă, și
așa se va urma mai departe.

Aceste dișe, mă adresez din nou către
toți d-nii invățătorii, rugându-i să bine-vo-
iască a mă încunoștința și despre lipsurile
ce vor găsi în partea stilistică.

Sunt sigur că se va ține socotă și de
greutățile cu cari am avut a mă lupta în
această privință, de ore ce la noi, dupe
câte știu eu, nu se află până acumă nici
o carte elementară pentru compoziții. Aș
fi dorit ca ortografia să fie împărțită dupe
capitole ca cea-l-altă materie, (având a-
tunci ca titlu *Gramatica română, ortografia
și compunerii*) dar în această edițiune nu mi-
a fost cu putință. Cu altă ocașie o voi
face.

Cele-l-alte părți ale compozițiunilor, cu
care voi completa cursul elementar, vor
apărea în curent în partea sintactică. Cer-
rând trebuința și permițându-mi împră-
șurile, voi da la lumină, cât de curând și
pentru clasele secundare, un curs de com-
pozițiunii pe care l-am pus în practică de
mai mulți ani.

